

Словотворилница

История за балканеца

Застанал с втренчен, неидентифициран поглед, колоритният балкански субект наблюдаваше количеството шопска салата в чинията си, докато дясната му ръка държеше чашата с любимата му спиртна напитка. Благоуханието, което излъчваше тази течност, сякаш извисяваше съзнанието на балканеца над профаннобитовата среда и му помагаше да достига до фундаментални житейски изводи като например колко несъществени бяха всичките критики и упреци за алкохолна зависимост, които му се налагаше да търпи от близки и роднини на фона на духовното уединение, което беше постигнал под звуците на Миле Китич, чийто виртуозен глас в момента кънтеше с пълна сила от колоните.

В този сакрален за субекта миг, писклив глас наруши хармонията му. Беше жена му, която му напомни, че е дошло време да прибере децата от училище. Тя редовно го инструктираше за това, знаейки колко продължителни можеха да бъдат престойте му на масата. Издавайки нечленоразделен звук и тръгвайки с недотам координирана походка, балканецът се отдели от сакрализираното пространство на масата, което освен извор на неизчерпаема мъдрост, беше и средство за културен прогрес. Още с излизането от панелния блок, нова гениална мисъл успя пак да го извиси над незначителните битови задължения.

В съзнанието му изникна близо намиращият се Еврофутбол, а идеята за престоя в букмейкърския пункт, вече караше героят да трепери, не просто от вълнение, а и от количествата на изпит и предстоящ да бъде погълнат алкохол. Защото именно на това място, субектът щеше да бъде заобиколен от люде с доста сходни на неговите потребности, за които крайният изход на мачовете често отстъпваше своето значение пред алкохолните опиати, помагачи им да се потопят в една истинска интелектуална и духовна идилия.

Владимир Александров

Крадени игли

Когато я срещнах, беше топла юлска вечер. Косите си беше повдигнала с пеперудено-цветна игла. Откраднах я и ѝ я върнах през август. Време на магия беше тогава. Аз крадах мигове в спомени, а тя беше във всеки от тях.

През октомври си сложи копринено-нежен шал. Пазеше я От ветровете, носещи чужди погледи. Завиждах.

Исках това да е моята задължителна привилегия. Моя да е прегръдката защита и погледът топлина. Затова откраднах безопасната игла, с която закрепваше шала.

Ноември ѝ я върнах. Време на съмнения беше тогава.

Декември осъзнах. Никакъв крадец не съм.

Спряхме да се виждаме и аз започнах да усещам липсите на всичко откраднато ми – ума, когато вечер скитах,

търсейки призраци в задните улички; сърцето, когато сутрин се будех в давеща сухота. Вече сам, ми се разкриваха съновидения на истини. Иглите бяха подаръци следи, за да продължа да се връщам. Очите и устните – примамки за наивността. Вниманието ѝ – трофей.

Мария Христова

Пръжки с лук

Кичка се просълзи, докато режеше лука на плота, а свинската мас цвърчеше мелодично в стария тиган без незалепащо покритие. Знаеше, че трябва да провери контролните, обаче вечерята, така апетитна и сочна, не ѝ позволяваше да се заеме с работата, която вършеше с такава отдаденост. Падаше си перфекционист и отлично знаеше, че няма да се посвети на любимото си занимание без да е излапала и последния залък хляб от чинията, залъкът, с който щеше да обере примамливата мазнина. Потече ѝ лига, но тя устоя на своевременното изкушение, обърса устата си и метна лука, на който му предстоеше да бъде запържен, с такава страст и емоция, каквато мъжът ѝ не беше виждал от абитуриентския им бал насам. Само още 10 минути и това сладострастно изкушение щеше да бъде в устата ѝ, нестихващото търпение у нея бушуваше като вълните на бурното море, разбиващи се по скалите в късния септември, когато вятърът духа, навявайки спомена за отиващото си лято. Котлонът беше нагорещен до червено, един съдбовен миг я делеше от това несравнимо удоволствие. Протегна се да извади чиния, ръката ѝ трепереше. Постави съда грижливо на шкафа до мивката и с хавлиена кърпа в дланта си бавно хвана дръжката на тигана. Заедно с котлона спря и сърцето ѝ. Благоуханият аромат се разнесе из цялата кухня. Тази съблазън я изваждаше от равновесие. Седна на масата, тресейки се, столът срещу нея беше празен. Нямахше физическата възможност да вземе вилица. Пое си дълбоко дъх и вдиша уханието на тази привидно проста, но в нейните очи неземна манджа. Дори не осъзна кога се озова с лице в чинията, беше прекалено заета да преглъща без да

дъвче. Последната хапка ѝ приседна, получи пристъп на задух, но успя да погълне и нея. “Все пак от любовта боли.” - каза си тя, кашляйки. Трябваше ѝ време да се свърже, не можеше да понесе толкова екстаз. Мъжът ѝ влезе в помещението, погледна я и излезе без да продума. Вечерта в леглото не си казаха нищо, но тя още усещаше онази пламенност от необузданата сцена в кухнята, без да изпитва нужда да се случва каквото и да е. Притвори очи и се унесе. На сутринта се чу откъс от песента “Шкембето”: алармата звънеше. А от вечерята остана единствено споменът.

Мая Петкова

Приятел е този, който ще ти каже, че кофти ти стоят дънките

Мама и тате те водят на детска градина. Не помниш точно как е станало, но вече си имаш приятели - Вики и Дарко. Родителите ви ви чакат и си пушат, обсъждайки някого, намиращ се около тях. Вече и те са си намерили приятели, а ти още една леля или чичо. Кога мина времето? Бързо, ще закъснеем! Взе ли цветето? Първи клас е, няма да се излагаме! Майка ти и леля ти Танчето са се организирали и с Вики сте в един клас, кацате веднага една до друга, залепнали като дупе и дъвка. Притеснени сте, но по детски бързо ви минава. Вече имате групичка. Понякога спиш у Вики, а лятото поне веднъж седмично. Тя има басейн все пак. Кеф! Каните се по рождени дни, като ти и баща ти по равно се изненадвате на подаръка, който връзвате. Брей, че яка кукла! Дано за Коледа да получиш подобна. Или Барби принцеса с паун. С Дарко не сте в един клас, но пак се виждате постоянно. Все пак сте братовчеди по приятелска линия. Рождените ви дни са близо, но не достатъчно, че да имате общо парти. Пу! Поне у тях има пиано. Не че можеш да свириш, но това не е важно. Минават няколко класа. Математиката все така ти куца, но сега има и други предмети. Мама не знае, че малко преписа от Вики онзи път. Кой здравомислещ човек знае какви дървета има в Северна България? Големи, какви!

Виждаш няколко такива на зеленото училище. Успели заедно да сте всички бъдете в една стая. За първи път играеш на шише. Наистина ли Яна харесва Иво? От месеци? Малее! Това е любов! Чакай! Чакай! Какви матури? Опа! Нищо, завърших. Пети клас е плашец, Дарко вече слуша... чалга! Ужас! Прескачаме още две-три години. С Вики сте си все така близки, но с Дарко се е случило нещо ужасно пуши! Позор! Разбираш от фейсбук, тъй като не сте се виждали твърде дълго. Липсва ти. Чакай, къде е Вики?

Баба й е починала. Какво е това чувство? Прегръщаш я, пък дано помогне. Поне сте заедно. Няма почивка и идва страшният седми клас. Уроци, уроци и уроци. Скука, но мама каза, че е важно. Осмокласник си, но никой не те приема за гимназист. Защо точно заек? Чист ужас! Какви са тези нови хора? Къде е Вики? За първи път сте разделени, но правите каквото можете. Дано не си намери по-готини приятели... Сякаш пак е първи клас - не знаеш как точно, но намираш приятели. Някои ги губиш, скарани сте. Боли и не минава лесно. Искаш ли да пробваш цигара? Наргилето не е твоят стил, но пък цигарите са за готините. Опитваш. Мирише гадно. Не ти е напълно ясно как въобще успя да я запалиш. Надя забравя лилавата си запалка и не си я иска обратно. Има си други, пък и тази е очукана. Как работи изобщо? Ох! Опарих се. Обратно към първата цигара. Огънят пали тютюна, той пуска дим, ти го пускаш в теб. Кашляш, за да го изгониш, но сякаш вече е полепнал. Вони ужасно! Никога пак! Е, с изключение на една-две, ама и те бяха миризливи и безполезни. Отиваш на рожден ден и ... БАМ! Пиеш. Преди само сайдер, а сега нещо по-твърдо и умерено, но поне вече си готина. О, не! Забива ти се чалга песен! Кой си ти вече? Виждаш се пак с Вики. Подстригала се е и изглежда хем по-зряла, хем както преди. Седите у тях. Още си е същото - ядете коледни сладки. Помниш колко се трудеше върху тях за коледните базари. Ето, това е. Разказвате си за момчета, досадните учители, първата цигара и какво прави старият клас. Дарко ти липсва дори след всички тези години. Може би те помни, може би само майка му те помни. Тя ти честити рождения ден всяка година. Разведряваш се, Вики се смее с теб. Чуваш изречението, което ти е липсвало толкова много: Искаш ли да спиш у нас? И преди, и сега отговорът е един и същ.

Теодора Господова

За да прочетете тази книга

Ще си позволя да се разпореждам с безценното ви време като на вниманието ви ви представя най-четения роман, писан от американец, за 20-ти век. Засега името на творбата и твореца ще запазят правото си на мълчание и няма да споделят имената си. Романът е написан майсторски, докосващо, оригинално метафорично и дълбоко, така че четивото само говори за себе си. Все пак е редно да се спомене за кое време се разправя в този шедьовър. Удоволствия, разкош, пари, големи възможности, скъпи пиршества, пера, перли, пищни сгради и приеми... Не, това не е старият Рококо, а ерата на хедонизма в цялото си великолепиe и слава. В този период, а именно двадесетте години на 20-ти век, главните персонажи пишат историята на живота си между листата на неповторима книга. Но, за да не си създадете погрешно мнение и да приемете, че романът е на повърхностно ниво, трябва да отбележа, че в него се засягат теми като расизма, тук Мартин Лутер Кинг все още не е произнесъл речта за своята мечта; жертвоготовността и животът пълен с удоволствия, но празен откъм смисъл. Това не е история за двама души, които силно се обичат, но любовта им е невъзможна. Нека не забравяме, че Каполети и Монтеки отдавна са се затрили и единствено техните най-познати представители, въпреки смъртта си, държат да се появяват във всяка втора любовна история.

Но в настоящата авторът с недвусмислен жест им е показал вратата. Нашият роман разказва за едно много простичко и същевременно твърде ценно притежание в душата на човека – мечтата.

Според доктора по любовните въпроси – д-р Хитч от филма „Хитч“, жената преценява от първата целувка дали ще даде шанс на човека срещу нея, или ще го остави крайно разочарован от представянето си в интимното начинание. Но в нашия роман ролите са разменени.

След първата целувка между двамата главни персонажи, момчето магически се влюбва в избраницата си, която се оказва твърде скъпа хапка за младежа, но това съвсем не попречва на хлътналия. И без да си дава сметка, бижутото зад витрината на „Тифани“, запалва мечтата, дала смисъл и отправна точка в живота на целунатия от недостижимото.

Навярно двамата млади наистина са се обичали до известен момент, но парите и отсъствието на такива не могат да следват един път. Затова бедният, по неведоми пътища, се превръща в крупен милионер, съзтезавайки се с Рокфелер, и се сдобива с принцеския замък на Уолт Дисни.

От тук историята се развива с помощта на блещукаща в тъмното зелена светлина, обикновен брокер, една обърквана, един влюбен и пагубната мечта, а всичко това се случва пред никога-незаспиващите очи на д-р. Екълбърг, поставени върху избледняващия билборд с реклама за оптика.

Имената на подсъдимите предлагам вече да бъдат разкрити и да отсъдите дали този Велик и тази маргаритка ще заживеят щастливо до края на дните си, или ще останат обикновените Гетсби и Дейзи в необикновения роман „Великият Гетсби“.

Кристин Миланова

Трилог

- Погледни в огледалото.
- Не бих могла. Това, което ме гледа от там не съм аз.
- Понякога това, от което ни е страх най-много се оказва нашата скрита сила, за това погледни и се отдай на вътрешните си терзания, опитай се да ги пребориш. Ти си силна, това, което те очаква там, не е по-силно от теб, то е просто една несигурна и лоша част от теб.
- Предавам се, гледам го.
- Какво виждаш?
- Виждам себе си. Студена, с бледо лице, изглеждам стъклена, изтерзана и изплашена. Това не съм аз. Нямам такива тъмни петна под подпухналите си от плач очи.
- Така е, това не си изцяло ти. Поговори с нея, опитай се да я разбереш. Помогни ѝ, за да помогнеш и на себе си.
- Тъмно е, не виждам друго, страх ме е. Започвам. Нещастна ли си?
- А ти нещастна ли си?
- Аз зададох въпроса първа и следва ти да ми отговориш, вместо с въпрос да избягваш

истината.

- Нещастна съм.

- И аз съм нещастна, но не винаги.

- Ако си нещастна, но не винаги, това значи ли че си щастлива?

- Не. Но не значи и че съм нещастна.

- Ако не си нещастна, но не си и щастлива, то тогава какво си?

- Гледам те, за да разбера за теб.

- Значи няма да отговориш на въпроса ми?

- На въпроса ти точен отговор няма.

- Задай ми ти тогава.

- От какво те е страх?

- Страх ме е от много неща, паяци, клоуни...

- Не те ли е страх от самата теб?

- Не ме е страх, аз съм единственото, което притежавам.

- Не те ли е страх, че сама се нараняваш и бягаш от всяка близост... дори близост с мен?

- Не знам... А може би ме е страх.

- Трудно е човек да задава въпроси сам на себе си, не мислиш ли, Леон?

- Трудно е да зададеш точните въпроси сам на себе си. Продължавай.

- Отново гледам огледалото, Леон. Не знам как да започна.

- Задай точния въпрос.

- Обичаш ли?

- Обичам силно, затова изглеждам така.

- Ако обичаш, не би ли следвало да си щастлива?

- Защо да съм щастлива? Любовта носи само болка и нещастие и мисля, че е ясно, че не говоря за плътската такава.

- Защо да си сама? Има хора, които те обичат също толкова, колкото и ти тях.

- Кой ме обича? Кой са тези хора? Когато се покажа, разплакана и изплашена и търся помощ, никой не ми отвърща, бягат също толкова изплашени, колкото съм и аз самата. Никой не обича емоционалната обремененост, тя е по-страшна от всичко.

- Не си ли си се замисляла, че някой те обича повече, отколкото изпитва страх и е готов да остане, когато се покажеш?

- Покажи ми го и ще го възнаградя.

- Гледаш го в момента.

- Ти го правиш не за мен, а за самата себе си, защото аз съм част от теб. Не се опитваш да ме разбереш и да проникнеш в дълбините на терзанията ми. Ти бягаш от мен така, както аз бягам от теб и ме заключваш дълбоко в себе си, без да ми даваш право да излизам. Ти си в капан, не аз. Защото дори да си сложиш усмивка и да седиш привидно щастлива, имагинерно изпитваща един силен екстаз от живота, аз още съм тук. Винаги ще бъда тук. Ти ще останеш уязвима, защото аз винаги ще бъда тук. Никога няма да те напусна и винаги ще бъда малкото гласче в главата ти, което ти помага... или може би пречи, за мен значение няма. ще ти преча да се доверяваш, ще ти преча да живееш... За да те предпазя.

- Леон, огледалото се счупи. Леон, къде си? Покажи се, моля те. Пак съм облечена в бяло и пак съм в бялата стая, страх ме е. Прозорци няма и всичко е меко... аз пак съм сама.

